

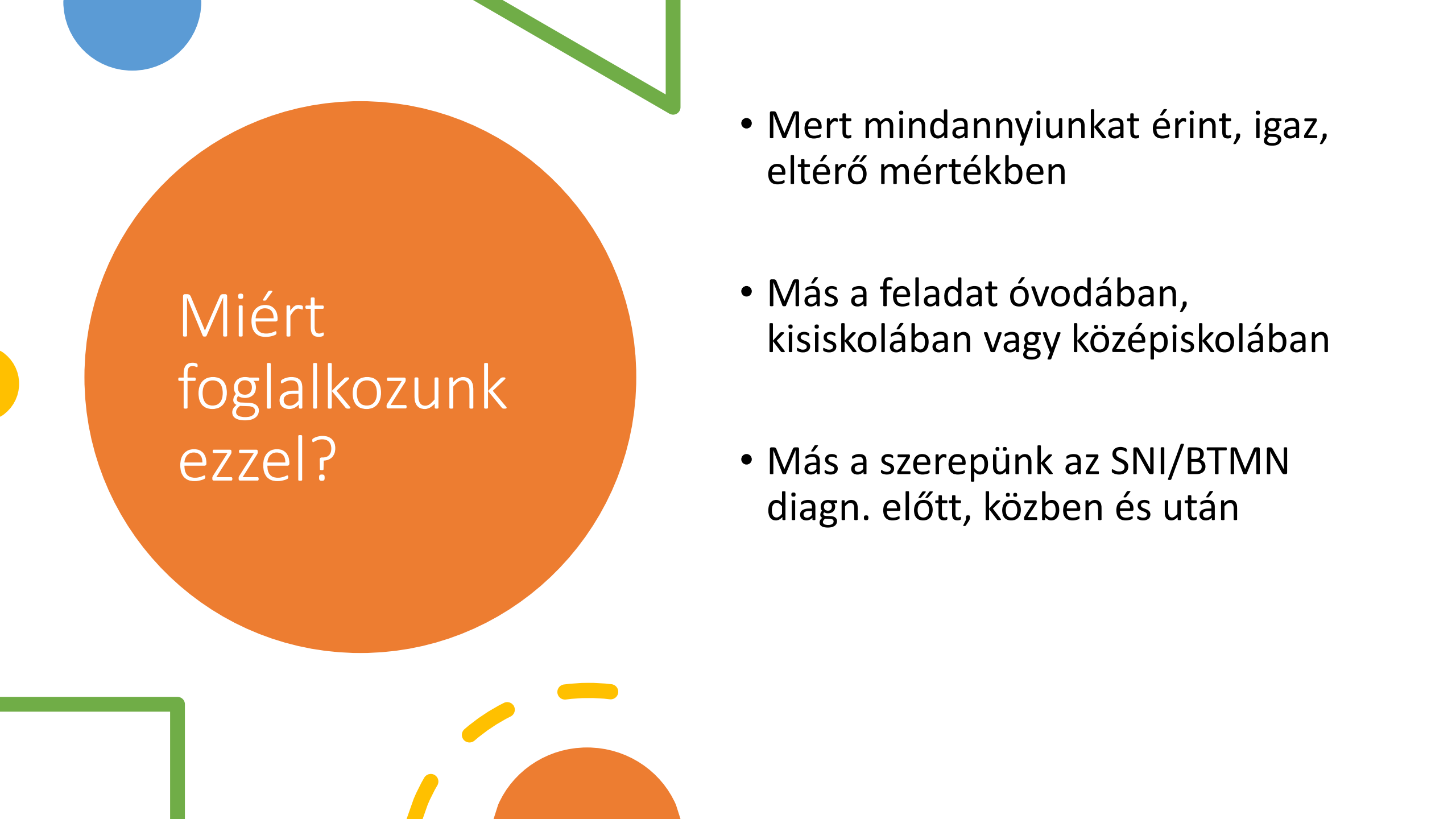

Az iskolapszichológus szerepe az SNI-BTMN tanulók ellátásában

Forrás-Biró Aletta PhD

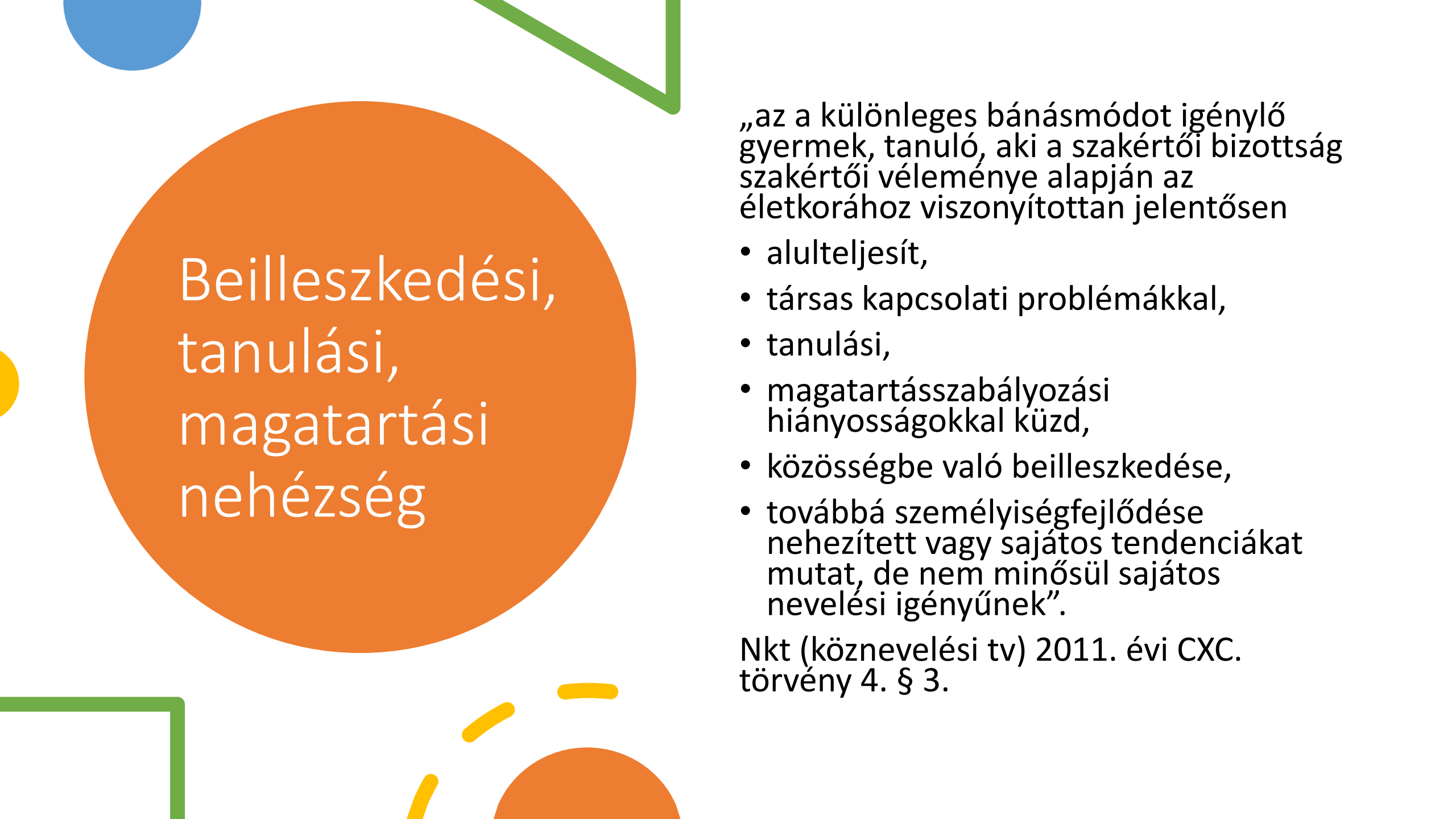
ELTE PPK Pszichológiai Intézet Tanácsadás- és Iskolapszichológia tanszék

2021. október 14.

Miért
foglalkozunk
ezzel?

- Mert mindannyiunkat érint, igaz, eltérő mértékben
- Más a feladat óvodában, kisiskolában vagy középiskolában
- Más a szerepünk az SNI/BTMN diagn. előtt, közben és után

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség

„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen

- alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal,
- tanulási,
- magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd,
- közösségbe való beilleszkedése,
- továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek”.

Nkt (köznevelési tv) 2011. évi CXCV. törvény 4. § 3.

Sajátos nevelési igény

- **egyéb pszichés fejlődési zavar** (gyűjtőfogalom), a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája
- súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek
- hallási, látási, mozgásszervi, beszéd fogyatékos
- enyhe és közepes súlyos értelmi fogyatékos
- autizmus spektrum zavar

Különleges bánásmódra jogosultság

- Sajátos nevelési igényű
 - Beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő
 - Kiemelten tehetséges
- gyermek, tanuló

20/2012
EMMI
rendelet 132.
§ (3) bek.

A nevelési-oktatási intézményben
dolgozó óvodapszichológus,
iskolapszichológus:

„a) megszervezi azokat a pszichológiai
jellegű szűrővizsgálatokat, amelyek a
képességvizsgálatok, szociometriai
vizsgálatok, tanulási szokások,
tanulási motiváció vizsgálatának
körébe tartoznak, vagy a
beilleszkedési, magatartási, tanulási
nehézségek megelőzése érdekében
szükségesek,

b) megszervezi a mentálhigiénés
preventív feladatokat a nevelési-
oktatási intézményben az egyén, a
tanulócsoport, és az intézményi
szervezet szintjén”

Mit mond a protokoll?

- 5.1 szűrés
- 5.2 képességvizsgálatok
- Óvodás korban preventív szűrővizsgálatok: MSSST, Tanulási zavar csoportos szűrése tesztcsomag
- 1. oszt.: tanulási zavarokat előrejelző eljárások
- Középiskola: képességstruktúra
- 5.3.4. Tanulási és teljesítményproblémák vizsgálata
- komplex pedagógiai és pszichológiai mérések
- Szükség van további vizsgálatra?
Szakértői vizsgálat?

Mit tapasztalunk a gyakorlatban?

- Gazdátlan
- Nem vagy nem átláthatóan koordinált
- Tájékozatlan pedagógusok
- Felkészületlenség
- Frusztráltság

VAGY

- Összefogott
- Koordinált
- Transzparens
- Követhető
- Csapatmunka

Kié a feladat?

- IP
- Fejlesztőpedagógus
- Gyógypedagógus
- Iskolai szociális segítő
- Igazgatóhelyettes
- Osztályfőnökök
- Gyermekvédelmi felelős (?)
- Netán senkié?
- (szülő?)

Mi lehet az iskolapszichológus dolga?

- Tájékozódás, felkutatás
- Pedagógus-támogatás
- Szakszolgálatba irányítás
- Szakvélemény értelmezése
- Pedagógus edukáció
- Szülő-támogatás
- Diákkal egyéni munka

Egy lehetséges modell

Koordinálás

Aktív részvétel

Fejlesztő team vezetése

Pedagógus edukáció

Pedagógus tájékoztatás

Kedves Kollégák!

BTMN (BTMN= beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség) diákjaink kapcsán az érvényes szakvélemények birtokában tanév elején egyeztetünk a szülőkkel és az érintett diákkal, erről készül egy feljegyzés, amely tartalmazza, az adott tanévben milyen könnyítések és támogatások érvényesek.

A teljes szakvélemények a tanügyi igazgatónál megtalálhatóak. Az e-naplóba bekerül a BTMN jelzés.

Kérlek Benneteket, ezeket az információkat kezeljétek **BIZALMASAN**. Ezek nem tartoznak az osztály többi diákjára. Ha ezzel kapcsolatban kérdésetek van, keressetek! (Előfordulhat, hogy maga az érintett diák sem látta a rá vonatkozó anyagokat, ez esetben fontos, hogy ne nálatok lássa.)

Fontos, hogy az egyeztetett könnyítések bevalását folyamatosan figyeljük, érdemes feljegyezni, mennyiben válnak be ezek, milyen változtatások válhatnak szükségessé. Ezt összesítjük majd, amikor a diákot felülvizsgálatra küldjük.

Kérdeztek, ha valami nem világos!

Üdvözlettel,

Aletta

Pedagógus tájékoztatás

- BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség) probléma: számolási-matematikai gondolkodási nehézség
- szórt intelligenciaprofil, fejlesztendő területek: vizuális analízis-szintézis, memória, számolási-matematikai gondolkodás (diszkalkulia-terápia), tanulástechnika
- X matematikából nem fog érettségizni, helyette másik tantárgyat kell választania. Matematikából kizárólag szöveges értékelést kap. A matematika mellett a kapcsolódó tantárgyaknál is figyelni kell a számolási-matematikai nehézségekre. Fizika, kémia: számolási feladatoknál több időt kap, illetve segítséget az instrukció megértésénél.
- Angol: számolás a mindennapokban, számoláshoz kapcsolódó összefüggések támogatása. X felkészülését angoltanára az ajánlott könyvekből elvégzett feladatok kapcsán egyénileg támogatja.
- Tanulástechnika: fejlesztőpedagógussal és iskolapszichológussal
- X támogatásában jellemző a több felkészülési idő, több instrukció a feladatokhoz.
- Fejlesztőpedagógiai és iskolapszichológusi ellátása tanórák idejében történik: a fejlesztés heti 2 órában, iskolapszichológiai ellátása különböző órák idejében.

A különleges bánásmód alapelvei

- Preventív szemlélet
- A kudarcok halmozódásának megelőzése
- Az elkülönítés tilalma – integráció – inklúzió
- Önmagához mért fejlődés
- BTMN megszűnése mint sikerkritérium
- Szakértői vélemény javaslatai
- Fejlesztés az iskolában

A különleges bánásmód alapelvei

Instrukciók

Multiszenzorialitás

Tempó

Motiváció

Segítségek

Valóságközeliség,
gyakorlatorientáltság

Világos keretek,
követelmények,
részekre bontás

Tanulási stílus,
önértékelés

Stresszcsökkentés

Gyakori pozitív
visszajelzés

egyénesítés

Pozitív fegyelmezés

Könnyítések BTMN

- Segédeszköz
- Hosszabb felkészülési idő
- Írásbeli helyett szóbeli
- Szóbeli helyett írásbeli
- 2018/09/01 értékelés, minősítés alól nem lehet felmenteni!
- Kifutó: másik tantárgy választása
- Érettségihez előzmény!

Források

- **Szakmai ajánlás** a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-
oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai
ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira
és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra
- **A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai
oktatásának irányelvei**
- **A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai
nevelésének irányelve**
- https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok Letöltés: 2021.10.05. mindhárom dokumentum innen tölthető le
- **Az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
szakszolgálati protokollja, 2015**

Köszönöm a figyelmet

forras-biro.aletta@ppk.elte.hu